

LAG SETNINGER

Hvilke setninger hører sammen? Skriv de riktige setningene under.

Det har vært liv på jorda ...

Mange av de dyrene og plantene som har levd på jorda ...

I dag mener forskere at det lever ...

De siste 500 årene er det menneskenes skyld at ...

I regnskogene som ligger rundt ekvator ...

... ca. 1,5 millioner planter og dyr på jorda.

... er det mange forskjellige dyr og planter.

... har dødd ut.

... i ca. 3,5 milliarder år.

... over 800 dyr og planter har dødd ut.

Skriv setningene her:

1

.....

2

.....

3

.....

4

.....

5

.....

LES OM: GEIRFUGLEN – EN UTDØDD FUGL

Du vil ikke forstå alle ordene, men prøv å finne svar på spørsmålene. Lykke til!

GEIRFUGL

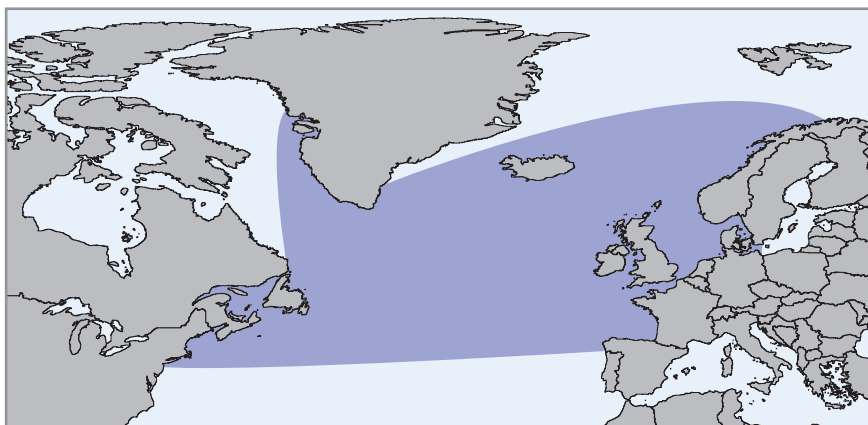
Geirfugl er en utdødd fugl. Den var 70–80 cm høy og den veide 5 kg. Den var svart på ryggen og hvit foran. Geirfuglen kunne ikke fly. Den hadde likheter med pingvin, men den var ikke i familie med pingvinene. Geirfuglen hadde et kraftig nebb.

Geirfuglen var flink til å svømme. Den fanget og spiste fisk. Geirfuglen svømte fort gjennom vannet, mens den var ganske lett å fange på land. Geirfuglene levde sammen og ruget sammen langs kysten av Norge, Skottland, Island, Grønland og Newfoundland.

Det var mye geirfugl i Norge og landene rundt Norge i vikingtiden. Geirfuglen begynte å forsvinne fra Nord-Europa fordi mennesker jaktet på den. Menneskene brukte geirfugl til mat og andre ting. I 1550 var den nesten utryddet.

Fra 1550 og frem til 1800-tallet var det veldig lite geirfugl. Geirfuglen var veldig sjelden. Museer i Europa ønsket seg en utstoppet geirfugl. De måtte

få en geirfugl før den ble helt utryddet. De siste to geirfuglene ble fanget og drept på Island i 1844. De ruget på et egg som ble kastet.

Det var menneskene som utryddet geirfuglen. Nå er den borte for alltid.

NYE ORD I TEKSTEN

Finn ut hva disse ordene betyr:

Norsk	Morsmål
Pingvin (s)	
Ruge (v)	
Kyst (s)	
Fange (v)	
Vikingtid (s)	
Nord-Atlanteren	
Sjelden	
Utstoppe / stoppe ut (v)	
Museum / museene (s)	

(s) = substantiv

(v) = verb

SPØRSMÅL

1 Hvor høy var geirfuglen?

2 Hva spiste en geirfugl?

3 Kunne geirfuglen fly?

4 Hvordan så geirfuglen ut?

5 Hvor levde den?

6 Hvorfor var den lett å fange?

7 Hva brukte menneskene geirfuglen til?

8 Hvorfor ble den utryddet?

9 Hvor ble de to siste geirfuglene drept i 1844?
